

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 Rs 098650 21 Rsž

Novi Travnik, 16.06.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Davor Kelava, kao predsjednik vijeća, Alma Islamović i Nijaz Krnjić, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja E.G., sin Dž. iz B., zastupan po punomoćnicima Esmi Husejnbegović i Safetu Rustempašić, advokatima iz Zajedničke advokatske kancelarije u Bugojnu, protiv tuženog JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Bugojno, ulica Slobode b.b., zastupan po punomoćniku S.R., zaposlenici tuženog, radi isplate potraživanja iz radnog odnosa, vrijednost spora 1.700,00 KM, odlučujući po žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Bugojnu, broj: 46 0 Rs 098650 20 Rs od 13.04.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 16.06.2021. godine, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Ukida se presuda Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 Rs 098650 20 Rs od 13.04.2021. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje – glavnu raspravu.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda obvezan je tuženi da tužitelju na ime razlike plaće za period od 01.08.2019. godine do 31.07.2020. godine isplati iznos od 504,73 KM, na ime naknade za korištenje godišnjeg odmora za 2019. godinu isplati iznos od 464,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe (05.08.2020. godine) do konačne isplate, kao i da za tužitelja kod FZ PIO/MIO – KAS Travnik izvrši uplatu razlike doprinosa za penzijsko – invalidsko osiguranje za period od 01.08.2019. godine do 31.07.2020. godine u iznosu od 168,21 KM, te da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 992,40 KM, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Protiv navedene presude tuženi je blagovremeno izjavio žalbu kojom pobija istu u cijelosti iz svih razloga propisanih u članu 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku s prijedlogom drugostepenom sudu da uvaži žalbu, ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak ili preinači istu tako što će tužbeni zahtjev odbiti u cijelosti. U obrazloženju žalbe se navodi da je ovakva presuda neodrživa iz više razloga, a prije svega što istom nije potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje. Naime, sud je cijenio samo navode tužitelja i u cijelosti poklonio vjeru istima, kao i dokazima koje je tužitelj prezentirao u toku postupka, uopće ne cijeneći i ne pridajući značaj dokazima tužene strane, u kojem navodi da je tužitelju isplaćivao plaće u skladu sa potpisanim ugovorom o radu kojim je tužitelj svjesno prihvatio visinu koeficijenta plaće, te grupu složenosti poslova i neto satnicu, koju je tuženi isplaćivao tužitelju shodno svojim finansijskim mogućnostima, primjenom odredaba člana 43. Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavca i

zaposlenika u oblasti komunalne privrede. Tuženi je prilikom izrade Pravilnika o plaćama u komisiji za izradu pravilnika imenovao kao člana predsjednika sindikalne organizacije i u dogovoru sa istim odredio koeficijent plaće i neto satnicu. Na ovaj način sud je pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje iz razloga što je plaća i ostala primanja isplaćivana redovno kako je i utvrđeno ugovorom o radu. U pogledu isplate regresa žalitelj nema primjedbi dakle smatra da je prvostepeni sud u tom dijelu pravilno postupio. Kada su u pitanju doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje žalitelj smatra da je prvostepeni sud trebao odbiti zahtjev tužitelja u pogledu istih obzirom da je uplata doprinosa za penziono bespredmetna bez uplate doprinosa za zdravstvo i nezaposlenost, što stvara ogromne probleme tuženom iz razloga što je Porezna uprava F BiH dostavila dopis tuženom da su iznosi za penziono koji se uplaćuju u korist tužitelja po predmetima iz radnog odnosa na razliku plaća vode kao „nepokriveni iznos“ što znači da nisu raspoređene niti pokrivene MIP – 1023/PMIP-1024, obrascima i da se isti ne mogu rasknjižiti bez uplate doprinosa za zdravstvo i nezaposlenost, jer navedeni iznos nije niti dosuđen. Također, ovom žalbom se prigovara i odluci suda o troškovima postupka obzirom da isti nisu odmjereni u skladu sa Tarifom o nagradama i naknadama za rad advokata u F BiH. Pored naprijed navedenog ističe da je potrebno uzeti u obzir činjenicu da tuženi kao poduzeće koje se bavi komunalnom djelatnošću na području Federacije BiH, posluju u otežanim uslovima, da menadžment tuženog samo uz izuzetne napore uspijeva obezbijediti plaću, a koje su opet iznad prosječnih čega je tužitelj svakako svjestan, te iz razloga da je tuženi koristeći maksimalno svoje mogućnosti, obzirom na uslove u kojima posluje, neodobrene cijene od strane općinskog vijeća za povećanje komunalnih usluga, isplaćivao tužitelju plaće, te ostale naknade obuhvaćene tužbenim zahtjevom, u skladu sa ugovorom o radu, koji je tužitelj dobrovoljno potpisao. Stoga je predložio donošenje odluke kao u uvodu ove žalbe.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Nakon što je ispitao presudu prvostepenog suda u onom dijelu u kome se žalbom pobija, u granicama razloga iz žalbe, kao i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Sl. novine F BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz predmetnog stanja spisa proizilazi da je tužitelj po punomoćniku podnio kod tog suda tužbu protiv tuženog dana 05.08.2020. godine radi isplate potraživanja iz radnog odnosa, u visini opredjeljenoj shodno nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke, i to: na ime razlike plaće za period od 01.08.2019. godine do 31.07.2020. godine iznos od 504,73 KM, na ime naknade za korištenje godišnjeg odmora za 2019. godinu iznos od 464,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe (05.08.2020. godine) do konačne isplate, kao i da za tužitelja kod FZ PIO/MIO – KAS Travnik izvrši uplatu razlike doprinosa za penzijsko – invalidsko osiguranje za period od 01.08.2019. godine do 31.07.2020. godine u iznosu od 168,21 KM, te da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka, a što je tuženi trebao isplaćivati po odredbama Zakona o radu, Općem kolektivnom ugovoru za teritoriju Federacije BiH, Okvirnog Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika iz oblasti komunalne privrede za teritoriju Federacije BiH, Zakona o doprinosima i zaključenog Ugovora o radu.

Među parničnim strankama nije sporno da je tužitelj zaposlenik tuženog na neodređeno vrijeme po ugovoru o radu broj: 145 od 11.03.2010. godine i da je od tada sa tuženim u više navrata zaključivao ugovore o radu sa izmijenjenim uslovima, a trenutno temeljem ugovora o radu koji je zaključio sa tuženim dana 31.01.2020. godine.

Među parničnim strankama je sporno da li tužitelju pripada potraživani iznos na ime razlike plaće, doprinosa za PIO/MIO za utuženi period i potraživanje regresa za 2019. godinu obzirom na negativno poslovanje tuženog za prethodnu godinu.

Prvostepeni sud je nakon ocjene izvedenih dokaza shodno članu 8. i 123. Zakona o parničnom postupku utvrdio slijedeće, a to je : da je tužitelju kao zaposleniku kod tuženog po ugovoru o radu broj 534/19 određen koeficijent složenosti poslova 1,40 i neto satnica 2,14 što je ispod minimalne satnice od 2,31 koja je definisana članom 13. Okvirnim kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju F BiH („Službene novine F BiH“ broj 79/16) i članom 78. Zakona o radu, a da je po ugovoru o radu broj 49-1/20 koji je zaključen dana 31.01.2020. godine sa početkom važenja od 01.02.2020. godine definisan koeficijent 1,31 i neto satnica 2,31 i uvećanje minulog rada za 2,04% za svaku godinu kod ovog poslodavca, kao i to da je imenovani za utuženi period po poreznoj kartici imao faktor osobnog odbitka 1,00, pa je na okolnosti visine predmetnog potraživanja vještak finansijske struke Nadir Haračić shodno datom zadatku izvršio tabelarni prikaz iz kojeg se vidi isplaćena plaća, razlika na ime pripadajuće a neisplaćene plaće i razlika na ime neuplaćenih doprinosa, tako da razlika neisplaćene plaće za period od 01.08.2019. godine do 31.07.2021. godine iznosi 504,73 KM, razlika na ime neuplaćenih doprinosa za isti period u iznosu od 168,21 KM. U svom nalazu i mišljenju stalni sudski vještak je iskazao i visinu regresa za 2019. godinu u iznosu od 464,00 KM, što iznosi 50% prosječne tromjesečne neto plate koja je za period od 06. do 08. mjeseca 2019. godine iznosila 928,00 KM. Parnične stranke nisu imale primjedbi na nalaz i mišljenje vještaka, a prvostepeni sud je isti cijenio kao stručan, detaljno obrazložen, pa kako se isti zasniva na pozitivnim zakonskim propisima, to je kao takav u cijelosti prihvatio i na temelju istog dosudio tužitelju predmetno potraživanje kako je to iskazano u izreci pobijane presude. U pogledu prigovora vezano za isplatu regresa prvostepeni sud se pozvao na odredbu člana 21. Okvirnog Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti komunalne privrede za teritoriju F BiH kojom je propisano da radnik ima pravo na regres za korištenje godišnjeg odmora čija visina se propisuje Kolektivnim ugovorom na nivou kantona, grada, općine, pojedinačnim Granskim kolektivnim ugovorom i Pravilniku o radu, a ukoliko nije utvrđen navedenim aktima, da je poslodavac dužan isplatiti zaposleniku regres u visini najmanje 50% prosječne neto isplaćene plate u F BiH u prethodna 3 mjeseca prema zvanično objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, pa kako na nivou SBK nije potpisan Kolektivni ugovor iz oblasti komunalne privrede, to je prvostepeni sud shodno citiranoj odredbi Okvirnog Kolektivnog ugovora dosudio tužitelju regres za 2019. godinu u iznosu od 464,00 KM, što predstavlja 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, to jest u visini iskazanoj u nalazu vještaka obzirom da je nesporno da je tužitelj koristio godišnji odmor u 2019. godini i za koji mu je tuženi uredno izdao rješenje o korištenju godišnjeg odmora, pri čemu je sud cijenio nebitnim navod tuženog da je prethodnu godinu poslovao s gubitkom. Odluka o kamatama donesena je u skladu sa odredbom člana 277. Zakona o obligacionim odnosima. Odluka o troškovima postupka

donesena je na osnovu odredbe člana 383., 386. stav 1. i člana 396. stav 1. Zakona o parničnom postupku i odredbi člana 12. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata.

Međutim, po mišljenju ovog suda, žalbom tuženog osnovano se ukazuje da je prvostepeni sud donio nepravilnu odluku.

Naime, iz pismenog nalaza i mišljenja proizilazi da je vještak razliku neisplaćenih plaća i doprinosa te regresa za 2019. godinu obračunao s pozivom na odredbe člana 68-78. Zakona o radu F BiH („Službene novine F BiH“, broj 26/2016 i 89/2018), Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/16 i 62/16), Okvirnog kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju F BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 79/16) i Zakona o doprinosima („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/98, 54/00, 16/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15 i 104/16), a koji nalaz i mišljenje sud je cijenio kao stručan, detaljno obrazložen, pa kako se isti zasniva na pozitivnim zakonskim propisima, to je kao takav u cijelosti prihvatio i na temelju istog dosudio tužitelju predmetno potraživanje kako je to iskazano u izreci pobijane presude, no pri tome zanemarujući da u utuženom periodu nije bio u primjeni Opći kolektivni ugovor za teritoriju Federacije BiH i Okvirni kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju F BiH.

Tačno je da je prema ranije važećem Okvirnom kolektivnom ugovoru o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju F BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 79/16 a koji nije u primjeni od 08.10.2018.godine u smislu člana 43. istoga), u članu 3. stav 2. istoga bilo propisano da „Kolektivnim ugovorom kantona, grada, općina, pojedinačnim kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu, ne mogu se utvrditi manja prava i nepovoljniji uslovi rada, od prava i uslova koji su utvrđeni ovim kolektivnim ugovorom“, i koji članom 13. upućuje na primjenu Općeg kolektivnog ugovora vezano za najnižu satnicu utvrđenu u članu 7. Općeg kolektivnog ugovora za teritorij F BiH, što u datom slučaju u odnosu na izvršenika koji je zaposlen kod tuženog od 11.03.2010. godine po ugovoru o radu broj 145, sa kasnijim izmjenama i dalje, bi značilo da isplata plaće i naknada plaće nije mogla biti manje utvrđena u ugovoru o radu, pa tako ni Pravilnikom o radu tuženog, odnosno Pravilnikom o platama i drugim ličnim primanjima zaposlenika u JKP “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Bugojno. No, imajući u vidu da i Opći kolektivni ugovor za teritoriju Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/16 i 62/16) više nije primjenjiv jer je donesena Odluka o raskidu istoga, a koja odluka je objavljena u „Službenim novinama F BiH“, broj : 19/2018. godine od 14.03.2018.godine, to je kod takvog stanja stvari nejasna odluka suda da je nalaz i mišljenje vještaka o iskazanom obračunu za utuženi period zasnovan na pozitivnim propisima, odnosno da je vještak odgovorio datom zadatku po rješenju suda da nakon uvida u svu potrebnu dokumentaciju tuženog, a po potrebi i na osnovu druge dokumentacije utvrdi razliku plaće za utuženi period uzevši u obzir složenost poslova (koeficijent), pripadajući iznos neto satnice... i ostale parametre za obračun plaće, regresa za 2019. godinuS tim u vezi ovaj sud primjećuje da vještak u svom nalazu nije naveo na temelju čega je iskazao koeficijent složenosti poslova 1,40 i za 2020. godine, kada je po ugovoru o radu broj 49-1/20 od 31.01.2020. godine, a čiji početak je određen od 01.02.2020. godine, određeno da se isti

razvrstava u II grupu složenosti poslova i sa koeficijentom 1,31 (član 15. stav 2. Ugovora o radu) odnosno nije jasno da li je istim utvrđeno manje pravo od onog kako je propisano važećim Pravilnikom tuženog. Također, nejasna je i visina satnice, koja je istina, a što je nesporno i za ovaj sud 2016. godine iznosila 2,31, a kako je to u konačnici i navedeno u naprijed citiranom ugovoru o radu, no u tom dijelu ne može se izvršiti provjera obzirom na nedostajući Pravilnik tuženog i relevantne odredbe u tom pravcu, odnosno u tom dijelu od strane vještaka nema obrazloženja, iako je bio dužan prilikom obračuna voditi računa o ovom aktu poslodavca, kao i odlukama Vlade F BiH po pitanju najniže satnice za utuženi period.

Naime, odredbom člana 78. Zakona o radu (2Službene novine F BiH”,broj 26/2016, 89/2018 I 23/2020- odlika US) je propisano da:

- (1) Vlada Federacije utvrđuje najnižu plaću nakon konsultacija sa Ekonomsko-socijalnim vijećem.
- (2) Najniža plaća određuje se na osnovu najniže cijene rada utvrđene kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu.
- (3) Vlada Federacije će na prijedlog Federalnog ministarstva finansija u saradnji sa Federalnim zavodom za programiranje razvoja, a uz prethodne konsultacije sa Ekonomsko-socijalnim vijećem, donijeti propis kojim će propisati metodologiju izračuna i usklađivanja najniže plaće iz stava (1) ovog člana.
- (4) Poslodavac ne može radniku obračunati i isplatiti plaću manju od plaće utvrđene kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu.

dakle, dat je normativni okvir na temelju kojeg je trebao biti jasno iskazan obračun u nalazu i mišljenju vještaka obzirom da iznos najniže satnice u vremenskom periodu od najmanje jednom godišnje određuje Vlada Federacije BiH uz prethodne konsultacije sa Ekonomsko- socijalnim vijećem i uobičajeno na kraju godine kalendarske godine, pa kako utuženi period obuhvata drugu polovinu 2019. godine te prvih sedam mjeseci 2020. godine, slijedom čega, a kod ovakvog stanja stvari, je paušalna ocjena prvostepenog suda izvedenog dokaza vještačenja po vještaku finansijske struke. Ovo pogotovo, što je tuženi cijelo vrijeme, pa i u žalbi, osporavao osnov i visinu predmetnog potraživanja, tako da je neovisno od navoda tuženog da nema primjedbi na matematički obračun nalaza i mišljenje vještaka, sud morao voditi računa da takav nalaz i mišljenje mora biti utemeljen na pozitivnim propisima i dovoljno obrazložen, a što je propustio pravilno analizirati, pa tako i u pogledu odluke o isplati regresa koja je zasnovana isključivo na odredbi člana 21. Okvirnog Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika iz oblasti komunalne privrede za teritoriju Federacije BiH, koji nije bio u primjeni u utuženom periodu. Obzirom da sastavni dio nalaza i mišljenja vještaka ne čini Pravilnik o plaćama tuženog na koji uostalom i upućuje ugovori o radu, a niti se može zaključiti da je pri izradi nalaza vještak bio onemogućen da isti pribavi u relevantnom dijelu, to je neprihvatljivo obrazloženje suda da u datoj situaciji kod isplate regresa je nebitno da li je isplata istog uslovljena poslovnim uspjehom poslodavca.

Stoga, a po nalaženju ovog suda, prvostepeni sud je u konkretnom slučaju propustio cijeliti dokaze shodno odredbi člana 8. i 123. Zakona o parničnom postupku, a što se osnovano ukazuje u žalbi, i pri tome očito propustio da potpuno i pravilno obrazloži pravni aspekt predmetnog spora pravilnom primjenom materijalnog prava koji je

odlučan za konačnu sudsku odluku u ovom sporu, pa time i da je povrijedio odredbu člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku i standard obrazložene sudske odluke kao segmenta prava na pravično suđenje iz člana II/3. (e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, slijedom čega je valjalo uvažiti žalbu žalitelja, ukinuti prvostepenu presudu i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje shodno članu 227. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku

U ponovnom postupku prvostepeni sud će u skladu sa obavezom iz člana 228. Zakona o parničnom postupku, ponovo zakazati glavnu raspravu na koju će pozvati parnične stranke i ponovo izvesti sve dokaze prihvaćene na pripremnom ročištu te pozvati vještaka finansijske struke da dopuni odnosno ispravi svoj nalaz i mišljenje shodno odredbi člana 155. stav 2. Zakona o parničnom postupku, vodeći računa o prednjim primjedbama ovog suda, kako bi sud na temelju istoga, a u pogledu činjenice da li postoji razlika u odnosu na isplaćene plaće za utuženi period uzevši u obzir zakonom propisane parametre za obračun iste, te za regres i doprinose, sve to u skladu sa pravilima nauke i struke, a što je relevantno za konačnu sudsku odluku, i potom donijeti pravilnu i zakonitu odluku kako je to propisano članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku.

U smislu člana 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku ostavlja se prvostepenom sudu da o troškovima postupka u povodu pravnog lijeka odluči u konačnoj odluci.

Predsjednik vijeća

Davor Kelava